

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi Metsähallituksen erävalvonnasta annetun lain, metsästyslain 89 §:n ja kalastuslain 99 ja 108 §:n muuttamisesta

Maa- ja metsätalousvaliokunta 17.05.2024

Poliisihallituksen asiantuntijalausunto
Poliisitarkastaja Tuomo Korhonen

Poliisihallituksen asiantuntijalausunnon nostot

- Tehokas erävalvonta edellyttää riittävää resurssointia ja viranomaisten yhteistoiminnan lisäksi asianmukaiset ja riittävät toimivaltuudet
- Nyt ehdotetut muutokset parantaisivat erityisesti Metsähallituksen erätarkastajien toimintaedellytyksiä ja tätä kautta tehostaisivat erävalvontaa,
 - Erävalvonnan tarpeen arvioidaan kasvavan tulevaisuudessa mm. suurpetojen metsästyksen liittyvien rajoitusten myötä -> oletus on että salametsästys lisääntyy suurpetokantojen kasvaessa
- Esitys on positiivinen ja kannatettava
- Kokonaisuuden kannalta on hyvä myös huomioda, että erätarkastajilla on poliisin peruskoulutus, jota kautta heillä on hyvät valmiudet arvioida nyt esitettyjen laajempien toimivaltuuksien käytön mahdollisuutta eri tilanteissa
- Aiemmalla lausuntokierroksella poliisin esiin nostamat seikat on huomioitu kohtuullisen hyvin
 - Huonoa: edellisen lausuntokierroksen jälkeen esitysluonnoksesta on poistettu erätarkastajien alueellista toimivaltaa koskeva ehdotus

Poliisihallituksen asiantuntijalausunnon nostot

Erävalvonnasta annetun lain muuttamisesta

Esitutinnan turvaamisen näkökulmasta merkittäviä parannuksia!

Erätarkastajalla olisi rikoksesta epäillyn kiinniottamisen yhteydessä oikeus ottaa haltuunsa esine pakkokeinolaissa tarkoitettua takavarikointia tai laite-etsintää varten, jos asia ei siedä viivytystä.

Erätarkastajalla olisi myös oikeus kieltää pääsy tietylle alueelle, pääsy tietyn tutkittavana olevan kohteen lähelle, esineen siirtäminen tai muu vastaava toimenpide

- Luonnonvararikosten esitutkinnassa esimerkiksi teknisten apuvälineiden tutkinnalla on nykymuotoisessa tutkinnassa keskeinen merkitys (esim. puhelimiin tallentuneet tai tallennetut tiedot)

Käskyvallasta

Käytännössä erätarkastajan toimivaltuuksien käyttäminen edellyttää oikeutta antaa yksittäistapauksessa jokaista velvoittavia, erävalvontatehtävän toteuttamiseksi tarpeellisia käskyjä ja kieltoja

- niskoitteluun soveltuvan rangaistussäännöksen puuttuminen on selkeä puute nykyisessä lainsäädännössä

Poliisihallituksen asiantuntijalausunnon nostot

Metsästyslain 89 §:n ja kalastuslain 108 §:n muuttamisesta

Tarkastusoikeuden ulottaminen henkilön mukana olevien tavaroiden tarkastamiseen (kun on syytä epäillä että määräyksiä tai säännöksiä on rikottu), tehostaa mahdollisuuksia puuttua metsästyksessä ja kalastuksessa tapahtuviin väärinkäytöksiin ja mahdollistaa tehokkaamman saaliskiintiöiden ja -rajoitusten valvonnan

- Keskeisen tärkeä muutos valvonnan uskottavuuden ja vaikuttavuuden näkökulmasta

Esitetty muutokokonaisuus on siis hyvä ja erittäin tarpeellinen, mutta jää vajaaksi, koska

Esityksestä poistettu erätarkastajien alueellista toimivaltaa koskeva ehdotus

Nykyinen lainsäädäntö ei käytännössä salli erätarkastajien ennalta estävää valvontaa Metsähallituksen hallinnoimien maa-alueiden ulkopuolella, joita on hyvin runsaasti. Muiden viranomaisien valvonta on hyvin satunnaista.

Esimerkiksi Itä-Suomen poliisilaitokset tutkiman "Savukukko" -rikoskokonaisuuden epäillyt törkeät metsästysrikokset ovat kaikki tapahtuneet yksityisten tai yritysten omistamilla maa-alueilla -> metsästäjät ymmärtäneet, missä rikoksia "kannattaa" ja missä ei kannata tehdä...

Kiitos